

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla az Urbánné dr. Csató Julianna ügyvéd által képviselt felperesnek a jogi előadó által képviselt **Központi Igazságügyi Hivatal** (1116 Budapest, Hauszmann Alajos utca 1.) alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. január 29. napján kelt 22.K.31.618/2007/3. számú ítélete ellen a felperes 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról rendelkező 2006. évi XLVII. törvény alapján személyi kárpótlás iránti kérelmet terjesztett elő testvére, néhai ... deportálás idején bekövetkezett halála miatt. A felperes a rokoni kapcsolat igazolására saját útlevelének másolatát csatolta, míg a sérelem elszenvedésének bizonyítására közjegyző előtt tett tanúnyilatkozatot, melyben a tanúk előadták, hogy személyesen ismerték a ... családot és tudomásuk szerint a család hét tagját, köztük ..., 1944. júniusában Auschwitzba deportálták, és onnan nem tért vissza.

Az alperes a kárpótlási kérelmet az 5610407-4. számú határozatában azzal utasította el, hogy a felperes hiánypótlási felhívás ellenére nem bizonyította hitelt érdemlően a rokoni kapcsolat meglétét.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt a felperes terjesztett elő keresetet, elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új határozat meghozatalára történő kötelezését kérte. Azzal érvelt, hogy az útlevél, a hitelesített tanúnyilatkozat együttesen, aggálymentesen elfogadható a rokoni kapcsolat igazolására.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1997. évi XXIX. törvénnyel módosított 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a Kpt. végrehajtása tárgyában kiadott 111/1992.(VII.1.) Korm.r. (a továbbiakban: R.) 1. § (2) bekezdése alapján azzal érvelt, hogy a kérelmet testvér terjesztette elő és a jogszabályi rendelkezések szerint a rokoni kapcsolat tényét, továbbá a sérelmet elszenvedő halálát okirattal kell bizonyítani. Utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2002. Közigazgatási Jogegységi Határozatára (a továbbiakban: KJE.). Az 1997. évi XXIX. törvény végrehajtása tárgyában kiadott 103/1997.(VI.13.) Korm.r. (a továbbiakban: R.I.) 1. §-ának (3) bekezdése alapján pedig azt fejtette ki, hogy az igény alapjául szolgáló sérelem elszenvedését és a jogosultság egyéb feltételeit a kérelmezőnek kell bizonyítania. Az alkalmas bizonyítási eszközökre nézve a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. § és 196. §-ait hívta fel azzal, hogy az életvesztés körülményeinek, a sérelem elszenvedésének igazolására felhasználható minden olyan irat, amely hitelt érdemlő módon igazolja a benne foglaltakat (levéltári irat, korabeli okirat, sérelemhez közeli időpontban készült egyéb dokumentum). A felperes a rá háruló bizonyítási teher ellenére ilyen bizonyításra alkalmas dokumentumot nem csatolt, a rokoni kapcsolat tényét a saját és testvére születési anyakönyvi kivonatával nem igazolta, emiatt kérelme nem teljesíthető. Megjegyezte, ha elfogadható lenne a felperes fénymásolatban csatolt útlevele, a sérelmet szenvedettel fennálló rokoni kapcsolat tényének igazolására, a tanúnyilatkozat semmiképpen nem alkalmas. Ugyanígy nem alkalmas a csatolt tanúnyilatkozat a sérelem elszenvedésének bizonyítására sem.

Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása iránt a felperes élt fellebbezéssel. Azzal érvelt, hogy az alperes hiánypótlási felhívásában megjelölt szervektől a tárgyalásig nem lehetett beszerezni a szükséges dokumentumokat, sem Romániából a születési anyakönyvi kivonatot. Az iratok megkérése jelen pillanatban is folyamatban van, ezt igazolja a kérelmezői levél csatolt másolata. Ezen okiratok hiányában elfogadható a közvetlen ismereten alapuló tanúnyilatkozat, melyet a felperes megfelelő hitelesítéssel ellátva be is csatolt.

Az alperes a fellebbezésre ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

A Kpt. 2/A. § (1) bekezdés szerint kárpótlás jár a II. világháború alatt faji, vallási, vagy politikai okból külföldre történt deportálásért. A 2. § (1) bekezdés d) pontja szerint, egyösszegű kárpótlás jár az élet elvesztéséért, ha a sérelmet szenvedett kétség kívül a deportálás ideje alatt halt meg. A kérelmező akkor jogosult e jogcím alapján kárpótlásra, - az elsőfokú bíróság helyes indokai szerint - ha a sérelem elszenvedését hitelt érdemlő módon és a jogosultság egyéb feltételeit közokirattal igazolja. Az igazolás hiányát az elsőfokú bíróság jogszerűen vette figyelembe, helytállóan döntött arról, hogy a felperes a rendelkezésre álló adatok alapján kárpótlásra nem jogosult. Jogi indokait a másodfokú bíróság osztja, nem ismétli.

A fellebbezésre emeli ki, hogy a személyi kárpótlásról szóló első törvény megalkotása óta tizenhat év telt el. A jogalkotó több alkalommal - utoljára 2006-ban - biztosított a kárpótlási határidők törvényi meghosszabbítása útján lehetőséget arra, hogy az igényjogosultak kérelmeiket előterjeszthessék. A 2006. évi XLVII. törvény éppen azok számára kívánt igényérvényesítési jogot biztosítani, akik az előző tizennégy évben bármely okból azzal nem tudtak élni. A kárpótlási törvények a külföldön élő igényjogosultak előtt is - különböző érdekképviselői szervek útján - ismertté váltak az évek során. A felperesnek elegendő idő állt rendelkezésére ahhoz, hogy a kérelem alapjául szolgáló dokumentumokat felkutassa. Az eljárás kezdeményezését követően eltelt idő is elégséges lett volna a kedvező döntéshez elengedhetetlenül szükséges közokiratok beszerezésére.

Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése értelmében a bíróságok jogalkalmazásának egysége érdekében hozott jogegységi határozatok a bíróságokra kötelezőek. A Legfelsőbb Bíróság a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 25. § c) pontja alapján az ítélkezés egységének biztosítása érdekében hozta meg a KJE döntését, melynek 1. pontjában, az R. 1. § (2) bekezdése és az R.I. 1. § (3) bekezdése alapján a kárpótlás megállapításának akadályaként fogalmazta meg azt, ha a sérelem elszenvedését az igénylő hitelt érdemlő módon, a jogosultság egyéb feltételeit (értve ezalatt a rokoni kapcsolatot) közokirattal nem igazolja. A születési anyakönyvi kivonatokkal történő igazolás hiányát - amely a másodfokú eljárás során sem nyert orvoslást - az elsőfokú bíróság döntésénél az előadottak miatt nem hagyhatta figyelmen kívül. Azonos indokoknál fogva a felperes sikerrel nem hivatkozhat arra, hogy a közokirattal történő igazolást helyettesíti a tanúk nyilatkozata.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az alperes másodfokú perkölsége nem merült fel, így a másodfokú bíróságnak arról rendelkeznie nem kellett.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének k) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2008. október 8. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,

Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,

Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő